

Plan van Aanpak Project zwerfafval 2014-2017

Gemeenten Schijndel en Veghel

Plan van Aanpak Zwerfafval 2014-2017

Gemeenten Schijndel en Veghel

In opdracht van: Gemeente Schijndel
Marian van Weert
mvanweert@schijndel.nl

Gemeente Veghel
Monique van den Biggelaar-Leenders
Monique.vanden.Biggelaar-Leenders@veghel.nl

Opgesteld door: **onsburo**
Aico Visschers
aico@onsburo.eu

Projectnummer: 1397 / 1399

Datum: 17-03-2015

Versie: definitief

inhoudsopgave

1. inleiding	4
1.1 aanleiding	4
1.2 definitie zwerfafval	4
1.3 doel	4
1.4 leeswijzer	4
2. doelstelling en projecten	5
2.1 Doelstelling	5
2.2 Projecten	5
2.3 Totaaloverzicht	14
Bijlage 1: veldmeting	16
Bijlage 2: financieel overzicht	17

1. inleiding

1.1 aanleiding

Zwerfafval staat (nog steeds) in de top drie ergernissen van burgers. Ondanks de acties die gemeenten min of meer structureel ondernemen, blijft zwerfafval in Nederland een probleem en een ergernis. Stichting Nedvang stelt € 1,19 per inwoner subsidie ter beschikking om extra activiteiten te financieren die ervoor zorgen dat er minder afval (rond)zwerft. De subsidie heeft een looptijd tot 2022 en kan jaarlijks worden aangevraagd.

Het is voor de gemeenten Schijndel en Veghel belangrijk dat niet alleen de hoeveelheid zwerfafval verminderd wordt, maar ook dat het ontstaan van nieuw zwerfafval zo veel mogelijk wordt voorkomen. In de gemeenten zijn al verschillende vrijwilligers actief die zwerfafval rapen. De gemeenten willen meer activiteiten ontwikkelen, dit in samenhang doen en gericht op gedragsbeïnvloeding. Hiervoor heeft zij **onsburo** gevraagd het project "Zwerfafval 2014-2017" op te pakken.

Het project wordt in een samenwerking tussen de gemeenten Schijndel en Veghel opgepakt. Beide gemeenten hebben een eigen veldmeting laten uitvoeren, maar krijgen een gezamenlijk plan van aanpak. Daarmee wordt de 'kruisbestuiving' tussen de gemeenten bevorderd.

1.2 definitie zwerfafval

We spreken in dit project over 'zwerfafval'. Dat is: afval dat door mensen bewust of onbewust is weggegooid of achtergelaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn of door indirect toedoen of nalatigheid van mensen op zulke plaatsen terecht is gekomen (bron: Landelijk AfvalbeheerPlan LAP). Denk aan verpakkingen van eten of drinken, plastic, blik, glas(scherven), papier, voedselresten en sigaretten. Maar niet alles wat we in de openbare ruimte tegenkomen is zwerfafval. Onder andere bladafval, hondenpoep, onkruid, graffiti en illegale dumpingen vallen er niet onder.

1.3 doel

Het doel van het project is om de kern van het probleem aan te pakken: de vermindering van het ontstaan van zwerfafval. Oftewel mensen die

nu zwerfafval creëren ander gedrag laten vertonen door het op de juiste manier weg te gooien.

Om dit goed te kunnen doen, is het belangrijk dat de projecten die binnen het project "Zwerfafval 2014-2017" uitgevoerd worden een zekere samenhang hebben, gefaseerd uitgevoerd worden en over een langere tijd bijdragen aan het doel.

1.4 leeswijzer

Voordat projecten opgezet kunnen worden die bijdragen aan het verminderen of voorkomen van zwerfafval, is het van belang om een goed beeld te hebben van de mate van vervuiling in de gemeente. De gemeenten Schijndel en Veghel hebben enkele hotspots¹ aangewezen die door **onsburo** in kaart zijn gebracht. Gekeken is naar de vervuiling en waar mogelijk de aanleiding voor deze vervuiling. Voor Veghel is ook een vergelijking gemaakt met de nulmeting zwerfafval die in 2003 is uitgevoerd. In bijlage 1 bij dit Plan van Aanpak zijn de resultaten van de veldmetingen opgenomen. In hoofdstuk 2 is de doelstelling opgenomen die de gemeenten willen bereiken met dit project. In dit hoofdstuk zijn ook de deelprojecten opgenomen waarmee dit doel bereikt wordt. In bijlage 2 en bijlage 3 is de financiële begroting en de urenbegroting per gemeente gedetailleerd in beeld gebracht.

¹ De meest vervuilde plekken zijn uitgekozen.

2. doelstelling en projecten

2.1 Doelstelling

Als doelstelling voor het project "Zwerfafval 2014 – 2017" willen de gemeenten Schijndel en Veghel naar het volgende toewerken:

Door projecten die met name gericht zijn op gedragsbeïnvloeding moet het ontstaan van nieuw zwerfafval zo veel mogelijk voorkomen worden.

Daarnaast is het doel om de aanpak van zwerfafval in een onderlinge samenhang te organiseren, waarbij de structuur van groot belang is.

2.2 Projecten

De gemeenten maken gebruik van de vergoeding van Stichting Nedvang voor de aanpak van zwerfafval. Hieruit kan de extra inzet betaald worden die nodig is om de doelstelling 2017 te halen. Om binnen het jaarlijks beschikbare budget te blijven, wordt de extra inspanning gefaseerd over de periode 2014 – 2017. Het jaar 2014 is in dit Plan van Aanpak meegenomen, omdat in 2014 al gewerkt is aan de extra aanpak van zwerfafval in de vorm van de nulmeting.

Via extra inzet worden de hieronder beschreven projecten gerealiseerd. Deze projecten zijn in samenspraak met de gemeenten bepaald. Voor deze projecten is hieronder de aanpak op hoofdlijnen genoemd. Per project is daarnaast beschreven in welke periode de inzet plaats gaat vinden en wat de inzet van de gemeente en externe inzet ('uren') is.

De gemeenten hebben aangegeven vooral in te willen zetten op gedragsbeïnvloeding met als doel om het ontstaan van nieuw zwerfafval zo veel mogelijk te voorkomen. De gemeente Veghel kiest daarbij veel voor projecten in combinatie met (burger)participatie. De prioriteit ligt bij scholen, bedrijven en winkeliers en (georganiseerde) burgers. Ook in de gemeente Schijndel wil het gemeentebestuur inzetten op burgerparticipatie.

1. Nulmeting

De nulmeting bestaat uit de veldmeting en dit Plan van Aanpak. De veldmetingen zijn afgerond en in bijlage 1 opgenomen.

2. Scholenproject, basisonderwijs

Huidige situatie

Op dit moment wordt er nog geen voorlichting vanuit de gemeente gegeven op scholen (basis of voortgezet) over zwerfafval. De basisscholen in de gemeente Schijndel doen op eigen initiatief wel wat aan educatie.

In Veghel hebben twee jongens een klimaatbundel aangeboden aan Wethouder van de Ven. Het leeft dus wel onder de jeugd.

Gewenste situatie

De gemeenten Schijndel en Veghel streven een schonere, veiligere en meer leefbare woon- en leefomgeving na. Om dit te realiseren moeten kinderen dit ook belangrijk vinden en weten welke bijdrage ze eraan kunnen leveren. Zij zijn tenslotte de toekomst. Daarom willen de gemeenten scholenprojecten in de komende jaren opzetten om basisscholieren bewust te blijven maken van hun rol in het zwerfafvalprobleem en aandacht besteden aan hun weggoedgerag. De gewenste situatie is dat kinderen geen zwerfafval meer produceren, maar afval deponeren in de daarvoor bedoelde middelen. Daarnaast kan een spin-off van kind naar ouders en de thuissituatie ontstaan.

Aanpak

In eerste instantie wordt contact opgenomen met de schoolbesturen om de haalbaarheid te verkennen. Bij positieve reactie kan een lesprogramma worden opgesteld. Daarnaast kan gekeken worden of uitbreiding van scholenproject naar buurtrangers mogelijk is. Buurtrangers zijn basisschoolkinderen die onder begeleiding van ouders wekelijks zwerfafval ophalen in de wijk. Ouders en kinderen rouleren zodat ze gemiddeld 1 maal per twee weken of per maand aan de beurt zijn. Mogelijk gebruik maken van of aansluiten bij het idee Klimaatbundel.

Inzet

Basisscholen	
1. Definitie project en plan van aanpak	16
Overleg gemeente, projectplan, plan van aanpak	
2. Uitvoering project "Zwerfafval, mooi niet"	60
Opstellen wervingsbrief op basis van 1 correctieronde.	
Verwerking aanmeldingen, nabellen scholen.	
Telefonisch / mail contact met (deelnemende) basisscholen.	
Gastles op deelnemende scholen. <i>Op basis van 1 dagdeel per school, uitgaande van 2 scholen die met 1 groep deelnemen</i>	
Gastles en buitenles op basis van 1 dagdeel per school.	
Begeleiding van opruimactiviteit.	
De gemeente verzorgt:	
<ul style="list-style-type: none"> - materialen zoals de hesjes, knijpers e.d.; - het afvoeren van het zwerfvuil. 	
Onsburo verzorgt:	
<ul style="list-style-type: none"> - draaiboek; - contacten/afstemming met school; - contacten/overleg met gemeente; 	
aanwezigheid/begeleiding op de opruimactiviteit. 1 persoon*	
Contact met gemeente incl. tussentijdse terugkoppeling.	
3. Evaluatie	20
Evaluatie met scholen	
Evaluatie met gemeente	
Evaluatieverslag	
Totale uren	96
Optioneel	
Presentatie zwerfafvalproject voor de raad	6
Persbericht/artikel	6

3. Scholenproject, voortgezet onderwijs, Veghel

Huidige situatie

In de gemeente Veghel is een convenant gesloten op het gebied van zwerfafval met de drie scholen voor voortgezet onderwijs. Er zijn afspraken gemaakt over onder andere de implementatie van het Greenup project. Twee maal per jaar is er afstemming. Op één school wordt met stewards gewerkt die andere leerlingen aanspreken op weggegoeidrag. Gestreefd wordt naar zo veel mogelijk gezonde catering binnen school.

Gewenste situatie

In navolging van het scholenproject op de basisscholen vindt ook educatie plaats in de (brug)klassen van het voortgezet onderwijs.

Aanpak

Het doel is om de educatie die in het basisonderwijs wordt gegeven door te trekken naar het voortgezet onderwijs. De leerlingen moeten op een positieve manier meegenomen en betrokken worden, zonder dat daarbij een wijzende vinger naar hen toegaat. Een voorbeeld daarvan is om leerlingen van het praktijkonderwijs een afvalbak te laten ontwerpen, die ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Op deze manier worden de leerlingen betrokken bij het onderwerp en zien ze ook terug dat er iets gedaan wordt met hun inspanningen.

De werkzaamheden bestaan in eerste instantie uit het inventariseren van de mogelijkheden voor een scholenproject voor het voortgezet onderwijs en rapportage daarvan aan de gemeenten. De bevindingen bespreken en eventuele acties hieruit filteren en definiëren. Uitvoering van de acties gebeurt op basis van goedkeuring gemeente.

Het streven is om het Greenup project door te zetten. De Greenup is een automaat voor de inname van PET-flesjes, blikjes en drankenkartons. Zodra scholieren een verpakking inleveren kunnen zij hiervoor een beloning ontvangen. In principe zijn alle beloningen denkbaar. Door het aanbieden van een beloning is het mogelijk om tot 98% van de drankverpakkingen retour te nemen. Behalve het verminderen van afval binnen de school, draagt de automaat ook bij aan het terugdringen van zwerfafval op de snoeproutes.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Overleg	Inventariseren behoefte en mogelijkheden project zwerfafval gemeente en voortgezet onderwijs	8	overleg
Rapport	Rapporteren inventarisaties, advies geven vervolgacties.	10	
Overleg	Bezoek school en overleg met clusterhoofd VMBO en HAVO	6	

voorbereiding	Telefonisch/mail onderhoud met leerkrachten	6	
subtotaal		30	
2016			
Uitvoering	Optie 1 Presentatie leerkrachten	6	
Uitvoering	Optie 2 Ontwikkelen gastles Geven gastles en buitenles op basis van 1 dagdeel (betreft 1 klas)	30	
Uitvoering	Optie 3 ontwerpwedstrijd: Ontwikkeling projectweek Afsluiting met ontwerpwedstrijd Inschatting opstart, voortgang, ontwerpen, evaluatie en afsluiting (betreft 1 klas)	45	
	Wethouder betrokken bij ontwerpwedstrijd/prijzuitreiking		
Subtotaal optie 1		6	
Subtotaal optie 2		30	
Subtotaal optie 3		45	
2017			
Evaluatie	per klas/schoolniveau	15	
subtotaal		15	
Totaal optie 1		51	
Totaal optie 2		75	
Totaal optie 3		90	

4. Schijndel, Project Elde College

Huidige situatie

In de gemeente Schijndel is het Eldecollege een brede scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs. Er is nog geen projectmatige aanpak van zwerfafval. De school is redelijk actief in het stimuleren van leerlingen zoals deelname aan landelijke biologie olympiade.

Gewenste situatie

In navolging van het scholenproject op de basisscholen vindt ook educatie plaats in de (brug)klassen van het voortgezet onderwijs. De

bewustwording kan dan ook nog een neveneffect hebben op andere aspecten dan zwerfafval.

Aanpak

Het doel is om de educatie die in het basisonderwijs wordt gegeven door te trekken naar het voortgezet onderwijs. Met name het menselijke aspect, sociale competenties, beustwording over de groepsdynamiek zijn hierbij leidend om de zwerfafval-problematiek te doorbreken. De leerlingen moeten op een positieve manier meegenomen en betrokken worden, zonder dat daarbij een wijzende vinger naar hen toegaat. De werkzaamheden bestaan in eerste instantie uit het inventariseren van de mogelijkheden voor een scholenproject voor het Eldecollege en rapportage daarvan aan de gemeente. De bevindingen bespreken en eventuele acties hieruit filteren en definiëren. Uitvoering van de acties gebeurt op basis van goedkeuring gemeente. Behalve het verminderen van afval binnen de school, draagt het project ook bij aan het terugdringen van zwerfafval op de snoeproutes. Een neveneffect kan zijn meer sociale betrokkenheid. Naast in het overzicht genoemde opties kan in overleg met de school voor een andere inzet worden gekozen.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Overleg	Inventariseren behoefte en mogelijkheden project zwerfafval gemeente en voortgezet onderwijs	8	overleg
Rapport	Rapporteren inventarisaties, advies geven vervolgacties.	10	
Overleg	Bezoek school en overleg met betreffende clusterhoofd school	6	
voorbereiding	Telefonisch/mail onderhoud met leerkrachten	6	
subtotaal		30	
2016			
Uitvoering	Optie 1 Presentatie leerkrachten	6	

Uitvoering	Optie 2 Ontwikkelen gastles Geven gastles en buitenles op basis van 1 dagdeel (betreft 1 klas)	30	
Uitvoering	Optie 3 ontwerpwedstrijd: Ontwikkeling projectweek Afsluiting met ontwerpwedstrijd Inschatting opstart, voortgang, ontwerpen, evaluatie en afsluiting (betreft 1 klas)	45	
	Wethouder betrokken bij ontwerpwedstrijd/prijsuitreiking		
	Subtotaal optie 1	6	
	Subtotaal optie 2	30	
	Subtotaal optie 3	45	
2017			
Evaluatie	per klas/schoolniveau	15	
	subtotaal	15	
	Totaal optie 1	51	
	Totaal optie 2	75	
	Totaal optie 3	90	

5. Winkeliersverenigingen, pilot De Bunders

Huidige situatie

De winkeliersvereniging van Winkelcentrum de Bunders is enthousiast om zwerfafval aan te pakken, het liefst in samenwerking met scholieren. Op dit moment is er nog geen concreet plan van aanpak om een en ander handen en voeten te geven.

Gewenste situatie

In de ideale situatie komt in de winkelcentra van de gemeenten Schijndel en Veghel nauwelijks tot geen zwerfafval meer voor.

Aanpak

Bij wijze van pilot wordt Winkelcentrum de Bunders aangepakt. Nog meer dan bij de veldmeting wordt in beeld gebracht wat het zwerfafvalprobleem is. Het type zwerfafval wordt nauwkeurig geanalyseerd en bekeken wordt of te achterhalen is waar het afval vandaan komt. In overleg met winkeliers, scholen, omwonenden, (buurt)verenigingen en mogelijk andere gebruikers van het gebied worden de mogelijkheden bekeken om het ontstaan van nieuw

zwerfafval te voorkomen. Met name wordt gedacht aan interventies die leiden tot gedragsverandering, maar ook fysieke maatregelen in de openbare ruimte zijn mogelijk. Een voorbeeld is de Greenup voorziening.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Inventarisatie	gedetailleerde inventarisatie van de pilotgebieden	6	overleg, leveren input, periodieke monitoring pilotgebieden
Vorbereiding	contact leggen met winkeliersvereniging, scholen etc., eerste overleg	6	overleg
Definitie acties	in overleg met betrokkenen acties definiëren in een aantal werksessies	24	overleg, leveren input
Uitvoeren acties	afhankelijk van de definitie van de acties	p.m.	
Evaluatie	evaluatie van het effect van de verschillende acties	4	overleg
	Subtotaal	40 +p.m.	
2016			
Herhaling	eventuele herhaling van interventies	p.m.	
	Subtotaal	p.m.	
2017			
Herhaling	eventuele herhaling van interventies	p.m.	
	Subtotaal	p.m.	
	Totaal	40 +p.m.	

6. Opschoondagen

Huidige situatie

In de gemeente Veghel doen ongeveer 8 verenigingen mee aan de jaarlijkse opschoondag 'Veghel Paasbest' in het weekend voor Pasen. Er wordt tussen de 1500 en 2000 kg vuil opgehaald. Dit bestaat uit zwerfafval, maar ook dumpingen worden meegenomen. De vergoeding is letterlijk een appel en een ei.

In de gemeente Schijndel hebben het afgelopen jaar 3 wijkverenigingen meegedaan aan de landelijke opschoondag van Gemeente Schoon. De verenigingen krijgen een vergoeding van €500,-. Er is jaarlijks budget

voor 10 verenigingen. Voor dit jaar is de vergoeding ook opgesteld voor andere verenigingen, scholen etc. Schijndel wil ook graag meedoen met de Paasbest-actie zoals Veghel die doet.

Gewenste situatie

De wens van de gemeenten is om opschoondagen frequenter en structureler te organiseren.

Aanpak

Met de verenigingen die al meedoen aan de opschoondagen en met nieuwe verenigingen wordt in gesprek gegaan om de mogelijkheden om de frequentie aan te passen te verkennen. Daarbij wordt ook de mate van facilitering door de gemeente besproken en de mate van vergoeding. De gemeente Veghel heeft een klussenkar die door bewoners die groenvoorzieningen van de gemeente hebben geadopteerd, geleend kan worden. De gemeente Schijndel heeft een groencoach die bewoners ondersteunt bij het onderhoud van geadopteerd groen. Dit is een goed voorbeeld van kruisbestuiving die tussen beide gemeenten kan ontstaan.

Ook is het de bedoeling om bewoners mee te nemen in de communicatie over zwerfafval: in het zonnetje zetten, goede projecten uitlichten in de pers etc.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Inventarisatie	verzamelen gegevens actieve en potentieel actieve verenigingen	6	overleg, leveren input
Vorbereiding	contact leggen met verenigingen	8	afstemming
Overleg	overleg met verenigingen, afspraken maken over frequentie, facilitering en vergoeding	16	aanwezigheid bij overleg(gen)
Uitvoering	opschoondagen	0	facilitering
Evaluatie	evaluatie van het effect van de verschillende acties	4	overleg
	Subtotaal	34	

2016			
Herhaling	jaarlijkse herhaling van opschoondagen	pm	
	Subtotaal	pm	
2017			
Herhaling	jaarlijkse herhaling van opschoondagen	pm	
	Subtotaal	pm	
	Totaal	34+ pm	

7. Kroonringen, Veghel

Huidige situatie

In de gemeente Veghel ontstaat zwerfafval op de momenten dat zakken met plastic verpakkingen aan de straat worden aangeboden om opgehaald te worden. Zakken worden door vogels en katten opengehaald, waardoor het plastic op straat terecht komt en wegwaait.

Gewenste situatie

In de gewenste situatie gaan er geen zakken met plastic verpakkingen meer stuk en ontstaat als gevolg daarvan geen zwerfafval meer.

Aanpak

Bij wijze van pilot worden in gebieden waar veel overlast wordt ervaren zogenaamde kroonringen geplaatst. Dit zijn kunststof ringen met een aantal haken die aan (licht)masten kunnen worden bevestigd.

De zakken met plastic verpakkingen kunnen aan de haken worden gehangen op de dagen dat de zakken worden opgehaald. De zakken

hangen dan van de grond zodat ongedierte er minder makkelijk bij kan. Bijkomend voordeel is het aantal stopmomenten van de ophaaldienst zal afnemen, omdat de zakken van verschillende huishoudens bij elkaar aan één ring wordt aangeboden. Wellicht is daarmee een kostenbesparing te realiseren. Indien dit een succes is kunnen in meerdere wijken deze kroonringen worden geplaatst.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Inventarisatie	voor beide gemeenten inventariseren op welke plekken de meeste overlast is	8	overleg, leveren input
Vorbereiding	contact leggen met leveranciers kroonringen	8	afstemming
Aanschaf	aanschaf kroonringen	6	afstemming
Uitvoering	plaatsen kroonringen, persbericht opstellen	4	afstemming persbericht en plaatsing kroonringen
Evaluatie	evaluatie van het effect van de plaatsing van de kroonringen	4	overleg
Subtotaal		32	
2016			
Uitbreiding	bij slagen van de pilot kan opgeschaald worden naar de rest van de gemeenten, eventueel gefaseerd	12	
Subtotaal		12	
2017			
Uitbreiding	bij slagen van de pilot kan opgeschaald worden naar de rest van de gemeenten, eventueel gefaseerd	12	
Subtotaal		12	
Totaal		56	

8. Toegangswegen bedrijventerreinen

Huidige situatie

Door forenzenverkeer wordt veel zwerfvuil veroorzaakt bij enkele toegangswegen naar bedrijventerreinen in Veghel. Mogelijk zijn ook overnachtende (internationale) chauffeurs betrokken bij het veroorzaken

van zwerfvuil. Het zijn vaak dezelfde locaties zoals de Rembrandtlaan en de Corridor.

Gewenste situatie

In de meest ideale situatie wordt geen zwerfval meer in de berm achtergelaten en gebruiken alle automobilisten en andere weggebruikers de daarvoor bestemde middelen om hun afval kwijt te raken.

Aanpak

Door middel van gericht plaatsen van publicatieborden in de berm vragen we aandacht voor dit probleem. Met een positieve boodschap op de borden wordt geprobeerd om bewustwording en uiteindelijk gedragsverandering te bewerkstelligen. Borden met ook Engelse en Duitse teksten gebruiken en internationale pictogrammen.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Inventarisatie	inventariseren op welke plekken het meeste zwerfval wordt veroorzaakt	4	overleg, leveren input
Vorbereiding	bedenken van een pakkende slogan met een positieve uistraling ook in Engels en Duits, en evt pictogrammen	6	overleg en afstemming
Aanschaf	aanschaf borden	4	afstemming
Uitvoering	plaatsen borden, persbericht opstellen	4	afstemming persbericht en plaatsing borden
Evaluatie	evaluatie van het effect van de interventie	4	overleg
Totaal		22	

9. Pilot samenwerking met grote food-bedrijven Veghel

Huidige situatie

De Jumbo, Sligro en McDonalds in Veghel zijn prominert aanwezig. De Sligro en Jumbo zijn twee groothandelbedrijven met eigen supermarkten. De McDonalds is een landelijke fastfood-keten. Rondom deze bedrijven en ook hun supermarkten wordt veel verpakkingsmateriaal gebruikt.

Gewenste situatie

In de meest ideale situatie wordt geen verpakkingsmateriaal meer gebruikt om als zwerfval in de berm achtergelaten te worden, en gebruiken alle automobilisten en andere weggebruikers (die bezoeker waren van deze bedrijven) de daarvoor bestemde middelen om hun afval kwijt te raken.

Aanpak

Door middel van overleg en gericht plaatsen van publicatieborden in de bedrijven en parkeerplaatsen vragen we aandacht voor dit probleem. Met een positieve boodschap op de borden wordt geprobeerd om bewustwording en uiteindelijk gedragsverandering te bewerkstelligen.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Inventarisatie	inventariseren op welke plekken het meeste zwerfval wordt veroorzaakt	4	overleg, leveren input
Overleg met ketens	Overleggen met ketens Jumbo, Sligro en McDonalds over het terugdringen	9	
Voorbereiding	bedenken van een pakkende slogan met een positieve uistraling	6	overleg en afstemming
Aanschaf	aanschaf borden	4	afstemming
Uitvoering	plaatsen borden, persbericht opstellen	4	afstemming persbericht en plaatsing borden
Evaluatie	evaluatie van het effect van de actie	4	overleg
Totaal		31	

10. Pilot aanpakken hotspots

Huidige situatie

Uit de veldmeting is een aantal locaties gekomen die als vuil tot zeer vuil zijn geclassificeerd (C- en D-locaties). Dit zijn de zogenaamde hotspots voor zwerfval. In Schijndel heeft het centrum al speciale aandacht.

Gewenste situatie

In de ideale situatie komt in de gemeenten Veghel en Schijndel nauwelijks tot geen zwerfval meer voor.

Aanpak

Bij wijze van pilot worden per gemeente twee hotspots aangepakt. Nog meer dan bij de veldmeting wordt in beeld gebracht wat het zwerfafvalprobleem is. Het type zwerfafval wordt nauwkeurig geanalyseerd en bekeken wordt of te achterhalen is waar het afval vandaan komt. In overleg met bedrijven, scholen, winkeliers, omwonenden, (buurt)verenigingen en mogelijk andere gebruikers van het gebied worden de mogelijkheden bekeken om het ontstaan van nieuw zwerfafval te voorkomen. Met name wordt gedacht aan interventies die leiden tot gedragsverandering, maar ook fysieke maatregelen in de openbare ruimte zijn mogelijk. Voor Schijndel valt te denken aan de locaties Sint Jorisplein en de weg Plein. In Veghel zou gekozen kunnen worden voor de omgeving Trompstraat-Evertsenstraat en de carpoolplaats bij de wijk Het Ven. Als boodschap wil de gemeente Schijndel graag meegeven dat een fijne schone openbare ruimte niet vanzelf is gegaan en dat er aandacht voor een schone openbare ruimte moet blijven, zoals bijvoorbeeld in het centrum.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Inventarisatie	gedetailleerde inventarisatie van de pilotgebieden	12	overleg, leveren input, periodieke monitoring pilotgebieden
Voorbereiding	contact leggen met betrokken partijen, eerste overleg	12	overleg
Definitie acties	in overleg met betrokkenen acties definiëren in een aantal werksessies	48	overleg, leveren input
Uitvoeren acties	afhankelijk van de definitie van de acties	p.m.	
Evaluatie	evaluatie van het effect van de verschillende acties	4	overleg
Subtotaal		76 +p.m.	
2016			
Herhaling	eventuele herhaling van interventies	p.m.	
Subtotaal		p.m.	
2017			
Herhaling	eventuele herhaling van interventies	p.m.	
Subtotaal		p.m.	
Totaal		76 +p.m.	

11. (Beter) faciliteren Zap-pers

Huidige situatie

In de gemeente Veghel krijgen de reeds bestaande Zap-pers een knijper en speciale zakken die gratis ingeleverd kunnen worden. In Schijndel wordt de naam van de vrijwilliger doorgegeven aan de milieustraat en de vrijwilliger kan dan op vertoon van zijn/haar Id-bewijs de normale zakken gratis aanbieden. Er zijn in beide gemeenten geen hesjes of handschoenen en er worden ook geen instructies of bijeenkomsten georganiseerd.

Gewenste situatie

Zapteams en individuele Zappers gaan met de goede middelen en veilig aan de slag.

Aanpak

Voor vrijwilligers worden pakketten gemaakt met per pakket: een set werkhandschoenen, een knijper, "verkeers"hesje, (speciale) zakken. Tevens wordt er informatie verstrekt over veilig werken langs de weg. Dit kan zijn in de vorm van een folder of een bijeenkomst. Voor de aftrap van het uitreiken van setjes kunnen jubilerende vrijwilligers in het zonnetje gezet worden voor een persmoment. Hierdoor en doordat de Zappers meer zichtbaar zijn kan dit een trigger zijn om meer zappers aan te trekken.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Inventarisatie	Inventariseren hoeveelheden te bestellen	8	overleg, leveren input,
Vorbereiding	Bestellen materiaal en benaderen vrijwilligers	8	overleg
Definitie acties	Samenstellen pakketten en labelen	30	overleg, leveren input
Uitvoeren acties	Plannen bijeenkomst, regelen pers Uitreiken pakketten en persmoment	p.m.	
Communicatie	Vooraf en achteraf communicatie gemeentepagina en website,, pers.	p.m.	
Evaluatie	evaluatie van het effect van de acties	4	overleg
	Subtotaal	50 +p.m.	

2016			
Herhaling	eventuele herhaling van uitreiken pakketten aan nieuwe vrijwilligers en bijeenkomst voor een thema rondom Zappen	p.m.	
	Subtotaal	p.m.	
2017			
Herhaling	eventuele herhaling van uitreiken pakketten aan nieuwe vrijwilligers en bijeenkomst voor een thema rondom Zappen	p.m.	
	Subtotaal	p.m.	
	Totaal	50 +p.m.	

12. Pilot aanpak zwerfafval parkeerplaatsen supermarkten, Schijndel

Huidige situatie

Met de supermarkten in de gemeente Schijndel zijn in het verleden afspraken gemaakt over het schoonhouden van de parkeerplaatsen. *Er is gebleken dat de problematiek anders is dan destijds is aangenomen.*

Gewenste situatie

In de ideale situatie komt in de gemeente Schijndel nauwelijks tot geen zwerfafval meer voor op de parkeerplaatsen bij de supermarkten.

Aanpak

Als pilot wordt de inrichting van en huidige maatregelen met betrekking tot de parkeerplaatsen onder de loep genomen en aangepast. Te denken valt aan het (ver)plaatsen van vuilbakken, markeren van routes en plaatsen communicatiemiddelen. Met de supermarkten in de gemeente Schijndel wordt contact gelegd over de problematiek met betrekking tot de parkeerplaatsen en worden er afspraken gemaakt.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Inventarisatie	gedetailleerde inventarisatie van de pilotgebieden	6	overleg, leveren input, periodieke monitoring pilotgebieden
Vorbereiding	contact leggen met supermarkten, eerste overleg	6	overleg
Definitie acties	in overleg met betrokkenen acties definiëren in een aantal werksessies	24	overleg, leveren input
Uitvoeren acties	afhankelijk van de definitie van de acties	p.m.	
Evaluatie	evaluatie van het effect van de verschillende acties	4	overleg
Subtotaal		40 +p.m.	
2016			
Herhaling	eventuele herhaling van interventies	p.m.	
Subtotaal		p.m.	
2017			
Herhaling	eventuele herhaling van interventies	p.m.	
Subtotaal		p.m.	
Totaal		40 +p.m.	

13. Communicatie

Bewustwording en mentaliteitsverandering ontstaat mede doordat men kennis heeft van de problematiek van zwerfafval, hier een afkeer voor krijgt (*houding*) en juist *gedrag* gaat vertonen. Communicatie ondersteunt dit proces in belangrijke mate.

Aanpak

De communicatie wordt via een centrale boodschap (positief brengen) verkondigd en via middelen met een uniforme uitstraling verspreid. Hiervoor wordt een communicatieplan opgesteld met daarin een overzicht van de doelgroep, te gebruiken middelen, planning en begroting. Het plan richt zich op het ondersteunen van / communiceren over de acties die door de gemeente worden opgepakt.

De communicatie richt zich op de inwoners met de nadruk op de jeugd. Dit omdat afval bij hangplekken en langs snoeproutes de belangrijkste locaties zijn.

Maar ook bewoners die actief zijn bij bestrijding van zwerfafval moeten in het zonnetje gezet worden, zoals individuele vrijwilligers maar ook goedlopende projecten, etc.

Planning

2015: Inventariseren wensen en bepalen van de ambitie van de gemeente en het opstellen van een communicatieplan.

2016 -2017: uitvoeren communicatieactiviteiten en evalueren.

Inzet

actie	onsburo	uren	gemeente
2015			
Inventarisatie	overleg bepalen wensen en ambitie	10	inbrengen wensen, ambitie, huisstijl en communicatiemiddelen gemeente
Communicatieplan	opstellen communicatieplan	24	bespreking tussentijds, interne procedure, toets aan eigen communicatie
Uitvoering communicatie	opdracht tot aanschaf / productie middelen, distributie, persberichten	70	aanschaf, redactie, verspreiding
Evaluatie	Evaluatie communicatiemiddelen, eventueel bijsturen	8	overleg, input
subtotaal		112	
2016			
Uitvoering communicatie	opdracht tot aanschaf / productie middelen, distributie, persberichten.	50	aanschaf, redactie, verspreiding
Evaluatie	Evaluatie communicatiemiddelen, eventueel bijsturen	8	overleg, input
subtotaal		58	
2017			
Uitvoering communicatie	opdracht tot aanschaf / productie middelen, distributie, persberichten.	50	aanschaf, redactie, verspreiding
Evaluatie	Evaluatie communicatiemiddelen	6	overleg
Subtotaal		56	
Totaal		226	

14. Monitoring

Huidige situatie

Bij aanvang van dit project is een veldmeting uitgevoerd naar de vervuiling van zwerfafval in de gemeente. Er zijn acties geformuleerd om extra inzet te plegen op de aanpak van zwerfafval. Het is goed om de effecten van deze acties op de vervuiling te monitoren.

Gewenste situatie

Er zijn twee monitoringsmomenten gepland, tussentijds en na afloop van dit projectplan in 2017. Beide metingen worden in een rapportage vastgelegd en worden gezamenlijk geëvalueerd.

Inzet

Actie	Toelichting	Uren	Gemeente
2016			
Tussenmeting	4 ^e kwartaal verzamelen monitoringsgegevens projecten, bespreken en verwerken resultaten in tussenrapportage	10	aanleveren gegevens en overleg.
	subtotaal	10	
2017			
Eindmeting	4 ^e kwartaal verzamelen monitoringsgegevens, bespreken en verwerken resultaten en eindrapportage maken	20	aanleveren gegevens en overleg
	subtotaal	20	
	Totaal	30	

2.3 Totaaloverzicht

Bovenstaande projectbeschrijvingen leiden tot het volgende totaaloverzicht van inzet van uren voor de periode 2015-2017:

actie	2015	2016	2017
1 Nulmeting	20		
2 Scholenproject, basisonderwijs	96	96	96
3 Scholenproject, voortgezet onderwijs Veghel	30	45	15
4 Scholenproject Eldecollege Schijndel	30	45	15
5 Winkeliersverenigingen, pilot De Bunders, Veghel	40		
6 Opschoondagen	34		
7 Kroonringen, Veghel	32	12	12
8 Toegangswegen bedrijventerreinen, Veghel	22		
9 Pilot samenwerking grote food-bedrijven Veghel	31		
10 Pilot aanpakken hotspots	76		
11 (Beter) Faciliteren zappers	50		
12 Pilot aanpak zwerfafval parkeerplaatsen supermarkten, Schijndel	40		
13 Communicatie	112	58	56
14 Monitoring		10	20
15 Financieel beheer (max. 10% subsidiebedrag)	20	20	20
totaal	633	286	234

Risico

Op dit moment zijn voor 2016 en 2017 nog niet voor alle projecten uren geraamd. De inzet op dat moment hangt af van de resultaten die in de voorgaande jaren behaald worden.

Omdat er veel aannames in dit plan zitten, wordt aan de hand van de gepleegde inzet, welke periodiek wordt bijgehouden, gekeken of projecten naar het volgende jaar doorgeschoven moeten worden of dat er eventueel zelfs projecten geannuleerd moeten worden. Een andere mogelijkheid is dat een project, op basis van ervaringen in een andere gemeente, beter gestopt kan worden of op een andere wijze uitgevoerd moet worden. Het is ook mogelijk dat er ruimte ontstaat binnen het proces om nog nieuwe projecten te benoemen.

De huidige raming van externe inzet blijft ruim binnen het beschikbare jaarlijkse subsidiebedrag (circa 80% van het subsidiebedrag). De overige 20% kan worden gebruikt voor aanschaf van projectmateriaal.

Bijlage 1: veldmeting

Bijlage 2: financieel overzicht